

Beckett, T.N. Cluj-Napoca, **Teibele și demonul ei** de Isaac Singer, T.N. "Vasile Alecsandri" Iași, **Diavolii** de John Whiting, T.N. Timișoara). Aceste texte, deși montate de regizori total diferiți ca stil și viziune, au din punct de vedere scenic un numitor comun: însemnătatea "poveștii". Este aproape un lux pentru teatrul practicat în prezent, în care, cu cât firul epic este mai bine înghesuit sub delirul vizual sau auditiv al creatorilor, cu atât spectacolul e socotit mai "interesant". Rezultatul este plictiseala, care îi îndepărtează de teatru pe spectatorii obișnuiți, deoarece le dă impresia că au de-a face cu o artă abstractă, încâlcită, de neabordat. Chiar dacă, spre exemplu, **Bacantele** lui Măniuțiu folosește energii viscerale, adesea incontrolabile, dacă **Îlles de Castro**, în regia lui Mihai Lungeanu, cade uneori într-un sentimentalism ieftin de telenovelă, sau dacă **Teibele și demonul ei**, montată de Alexander Hausvater, se joacă nu prea justificat cu simboluri ale Cabalei, narațiunea poate fi urmărită. Înțelegi – lucru rar – că la una e vorba despre orgoliu și pedeapsă divină, iar la celelalte despre iubirea care biruie conveniențele și, respectiv, despre dragostea care, de când e firea, amestecă la un loc senzualitate și spirit. Spectacolele din Gală au însemnat pentru mine reabilitarea teatrului pentru public: sălile au fost pline de tineri clujeni, chiar și la ore din noapte destul de avansate.

Totuși, Gala a examinat nu numai ce și-a propus, adică Teatrele Naționale, ci și teatrul românesc în general. Scenei i s-au alăturat Teatrul Național de Televiziune (**Sub clar de lună**, adaptarea și regia: Dominic Dembinski) și Teatrul Național Radiofonic (**Recurs la judecata de apoi**, o dramaturgie de Cornel Udrea). Artiștii aflați la maturitatea creației au avut ca replică – pare-se, într-un soi de secțiune *off* – versiunea studenților, prin spectacolele Facultății de Litere, Catedra de Teatru: un Eugen Ionescu (**Englezește fără profesor**, clasa Marius Bodochi) și un Cehov (**Livada de vișini**, clasa Cristina Pardanschi/Cornel Răileanu). În plus: o aniversare emoționantă a celor 50 de ani de scenă ai Silviei Ghelan, ateliere de management-marketing (Aurelia Corbeanu) și de regie (Cătălina Buzoianu), expoziții de afișe, lansări de carte (una dintre ele, "Vremea cireșelor amare" de Dorel Vișan, a scos la iveală faptul că sensibilitatea acestui actor poate lua și forma, adesea bine găsită, a cuvintelor) și revista festivalului – cam greu de citit din cauza graficii și a hârtiei –, scrisă de studenții teatrologi clujeni.

Încă un aspect cu greutate în organizarea festivalului: grija pentru viitor, intenția prospectivă de care o "suspectez" pe vgilenta Doina Modola. Aproape jumătate din invitații Galei au fost tineri teatrologi chemați să învețe din experiența celor "trecuți prin viață". Pe de altă parte, sco-

foto: Reel

Miriam Cuibus în **Așteptându-l pe Godot**

pul atelierelor a fost tocmai pregătirea de buni manageri și de creatori avizați, cu ochi critic, dar mai ales informați, care, pe lângă sămânța de aventurier și rezistența cu care sunt înzestrați, să cunoască soluții la întrebările de acum.

Mirona Hărăbor

Sf flash

○ reapariție mult așteptată

Rod al unei (în principiu, laudabile) ambiții ministeriale, a reapărut revista "Teatrul Razi", deocamdată sub forma unui "număr special", legat de Festivalul Național de Teatru (când publicația a și fost lansată), (re)apariție de care ne bucurăm sincer. "Seria nouă" a revistei e scoasă mai ales de un contingent compact de tineri teatrologi (mulți, încă studenți), îndrumați de abnegația entuziastă a Floricăi Ichim, gazetar cu experiență și critic laureat anul trecut de UNITER pentru "întreaga activitate". Din cuprinsul acestui număr special (care, la o privire mai atentă, se dovedește a conține, de fapt, numerele 3, 4, 5 și 6/1998) ne-a reținut atenția în primul rând grupajul dedicat lui Jerzy Grotowski și întocmit de George Banu – secțiune de admirabilă altitudine teoretică. De aceea ne-a izbit, prin contrast, aerul improvizat al "modulului" dedicat Festivalului Național, unde domină citatele mai mult sau mai puțin reprezentative din presă despre montările din program. Tot pe principiul contrastului pare a fi alcătuită și secțiunea "Spectacole", incluzând,

într-o alăturare ce naște nu o dată confuzii, scrieri extrem de interesante ale regizorilor unor montări recenzate și recenzii propriuzise, semnate, multe dintre ele, de tinerii despre care vorbeam și care nu se ridică, toți, la nivelul de maturitate reclamat de cronica într-o revistă de specialitate. În fine, un alt contrast apare între calitatea (foarte bună) a cartonului copertei și grafica acestei coperte, unde "capul" (adică titlul) revistei e plasat nu... în cap, ci lateral și vertical, fiind, astfel, aproape ilizibil. De altminteri, ținuta grafică a publicației este în general în suferință – o suferință pe care nu o atenuază nicidecum grupajul de fotografii color de la sfârșit.

Deși notațiile de mai sus pot părea cam contondente (dar nu e oare bătaia ruptă din Rai?), salutăm cu simpatie colegială apariția revistei "Teatrul azi" și îi urăm "La mulți ani!" și "La mulți bani", – mai mulți, oricum, decât a căpătat până acum de la Ministerul Culturii...

"Scena"